

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi (DATUR)

1. Dönem İlerlemesi ve
2. Dönem Önerileri

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Proje neyi hedefledi?

Temel vurgu Çoruh vadisinde turizm aracılığıyla yerel ekonomik kalkınmanın sağlanması için kurumsal ve bireysel kapasitenin artırılması. 3 ana hedef şeklinde düzenleme:

- Ürün geliştirme (örnek: kuş gözlem, trekking, rafting, vs)
- Daha yoğun turizm faaliyeti ve daha yüksek turizm geliri için bölgenin tanıtımının sağlanması (ör. Tanıtım malzemesi, belgesel filmler, bölgeye tur acentelerinin seyahati, vs.)
- Yerel kapasite geliştirme (ör. Yerel ortaklarla çalışma gezisi, yerel pansiyonların kapasitelerinin geliştirilmesi, Pazar bağlantılarının kurulması, vb.)

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Projenin planlanan faaliyetleri

Yerel turizm komitelerinin kurulması ve sivil toplum kapasitesinin artırılması

Komite faaliyetlerinin düzenli olarak izlenmesi

Turizm faaliyetlerini izlemeye yönelik bilgisayar temelli bir sistem kurulması

Bölgesel turizm envanterlerinin oluşturulması

Yeni turizm ürünlerinin geliştirilmesi

Bakanlık ve yerel paydaşların bir araya getirilmesi

Bölgenin tanıtımı

Yerel paydaşlar için çalışma gezileri düzenlenmesi

Yerel paydaşlara örgütlenme, katılım, gelir getirici faaliyetler, kaliteli turizm hizmet sunumu konularında eğitim sağlanması,

Turizmle ilgili yerel girişimlere maddi ve teknik destek sağlanması

Üniversitelerle işbirliği sağlanması

Basınla ilişkiler , proje ve bölgenin tanıtımı için faaliyetler

Proje faaliyetleri-1

- **Ürün geliştirme:**

- Botanik envanteri:

- 150'den fazla katılımcı bölgenin botanik potansiyeli hakkında eğitim aldı. Bölge dışından 250'den fazla kişiye Çoruh Vadisi'nin botanik zenginliği konusunda bilgi ulaştırıldı.
- Botanik turlarıyla birebir ilişki kurularak bölgeye gerçekleştirilen turlarda teknik ve lojistik destek sağlandı.

20.000 TL gelir katkısı

Proje faaliyetleri-2

•Ürün geliştirme

Kuş Gözlem: Kuş Gözlem Rehberi basıldı.
İki Kuş Gözlem Festivali'ne toplam 160
kişilik katılım. Toplam 6 kuş gözlem turu
düzenlendi.

7,000 TL

Trekking: Trekking rotaları geliştirildi, 12
genç trekking rehberi olarak eğitim aldı ve
2008 içinde 1500 TL civarı ek gelir elde etti.
Konaklanan gece sayısı 1000 kadar arttı.

115,000 TL

Proje faaliyetleri-3

- Ürün geliştirme

Dağ bisikleti rotalar geliştirildi, 6 genç dağ bisikleti rehberi olarak eğitim aldı

80,000 TL

Rafting yerel hizmet sunum kapasitesi geliştirildi

15,000 TL

Jeep safari, kelebek ve ayı gözlemi Jeep safari turları Çoruh'a genişletilerek konaklama sayısını arttırdı. Çoruh'un ilk kelebek turu gerçekleşti. Ayı gözlemi için envanter hazır.

50,000 TL

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Proje faaliyetleri-4

- **Bölgenin ve projenin tanıtılması**
- Tanıtıcı ve görsel broşürler basıldı (Kiliseler, flora ve fauna, kuş gözlem, haritalı broşür). Ulusal ve uluslararası dağıtım
- Turizmle ilgili TUREB, TUROB gibi kuruluşlarla bölgenin tanıtımı için işbirliği sağlandı.
- Turizmle ilgili fuar, toplantı vb potansiyel tanıtılarak bağlantılar kuruldu.
- Kültür varlıkları ile ilgili tanıtıcı levhalar hazırlanarak yerleştirildi.
- Farklı basın kanallarında projeyi tanıtıcı yayınların çıkması sağlandı; MPR ve Efes Pilsen'e ulusal basın gezilerinde lojistik ve teknik destek sağlandı.
- Çoruh Vadisi'nin turizm potansiyelini anlatan 1 saatlik bir belgesel çekilerek bir ay boyunca IZ-TV'de yayınlandı. Belgeselde projeden yoğun bir biçimde bahsedildi.

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Proje faaliyetleri-5

Yerel kapasitenin geliştirilmesi

- Toplumsal kalkınma, örgütlenme eğitimleri, mesleki eğitimler, pansiyon işletmeciliği konusunda eğitimler sağlandı. Böylece sürdürülebilir hizmet sağlanması konusunda kapasiteler geliştirildi. 160 kişi çeşitli turizm sertifikaları aldı.
- Bölgede 2 yeni Dernek kuruldu ve 18 STK turizm faaliyetlerinin tanıtılması konusunda destek aldı.
- Yerel yönetim, turizm girişimcileri ve kadınların yer aldığı gruplar ile 2 çalışma gezisi düzenlendi (Çıralı ve Nallıhan)
- Dış kaynaklı projelere 9 Proje başvurusu
- Bölgedeki pansiyonların kapasiteleri eğitimler, yeni pansiyonların açılmasına destek ve 13 turizm girişimcisine küçük ölçekli hibeler ile arttırıldı. Açılması planlanan en az altı pansiyon var.

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Zorluklar...

- Krizler (kene krizi, kuş gribi, İsrail krizi, Uzundere'de sel felaketi, vs)
- İspir'de yerel sorunlar...
- Bölge geneline aynı derinlikte yayılmada zorluklar, alanın genişliği...
- Sahada planlı hareket etme...
- Bakanlık katkısı, turizm alanı ilanı, vb.
- Turizm hizmetlerinin takip zorluğu

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Sonuçlar...

- Bölgede gerçek bir turizm hareketi başladı.
- Muhafazakar bir bölgede davranış değişikliği gerçekleştirildi.
- Bölgeye gerçekleşen tur sayısı 2009 yılında bir önceki yıla göre iki katına çıktı.
- Talebe cevap verecek pansiyon ve rehber sayısı arttı
- Proje ve Efes Pilsen'in katkısı farklı platformlarda görünür kılındı.
- 14 yeni pansiyon açıldı.
- 400,000 TL'lik bir gelir katkısı görüldü.

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Neden uzatma?

- UNWTO ile hazırlanan Çoruh Turizm Stratejisi....
 - Temel bulgu: Çoruh turizm potansiyeli açısından çok zengin, ama değerlendirecek kapasiteye sahip değil.
 - Turizm gelişimi 3 aşamada gerçekleşir
 - İlk 2 yıl: Urun geliştirme, marka yaratma ve farkındalık arttırma
 - 3-5 yıl: Çoruh'un gelişen bir turizm destinasyonu olarak konumlandırılması ve yatırımların artması
 - 5-10 yıl: Ağırlıkla özel sektör-kamu ortaklığı ile yerel kurullar tarafından yönetilen bir turizm destinasyonu

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Çoruh Vadisinde de...

- Farklı Pazar gruplarına hitap eden sürdürülebilir bir sektör yaratılması için 2-3 yıl yeterli değil.
- Turizm faaliyetleri geliştirildi, güçlendirilmesi gerekli
- Sürdürülebilirliğin sağlanması ve projenin kalkınma etkilerinin devamı için yoğun desteğe ihtiyaç var.

Tabana yayılma için daha fazla zamana ihtiyaç var.

Kurulan Derneklerde ihtiyaç var.

Artan talebe tatminkar bir şekilde cevap verilmeli. Kapasite....

2 yıllık bir uzatma....

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Yeni dönemde...

- Kurumsallaşma...
- Derinleşme...
- Tanıtım...

Konaklama tesisleri (mevcutlarda kapasite iyileştirme ve yeni pansiyonlar)

Kadınların katılımı (Dernek faaliyetleri, gelir getirici faaliyetlerin güçlendirilmesi)

Gençlerin katılımı (sürdürülebilirlikte kilit)

Universiade ve potansiyeller

Deneyimlerin paylaşılması

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi-DATUR

Planlanan sonuçlardan birkaçı...

- En az altı yeni tur operatörü daha Çoruh'a tur başlatacak
- Her yıl düzenlenen en az 2 haftalık kelebek turları
- Her yıl en az iki haftalık dağ bisikleti turları
- Pansiyon işletmeciliği, gıda hizmetleri ve hijyen konusunda eğitilmiş 100 kişi
- 60 pansiyoncu ve turizm işletmecisi temel turizm İngilizcesi eğitimi almış
- Yerel ürünlere odaklanan bir üretici kooperatifi
- Uzundere Merkez ve köylerinde en az on yeni pansiyon
- Üç yeni yerel işletme
- Hediyelik eşya tasarım ve ürünleri